

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	Vidéken:
Félévre 6 kor — fl.	Félévre 9 kor — fl.
Negyedévre 3 kor — fl.	Negyedévre 4 kor 50 fl.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter Biedermann-palota földszint, az udvarban hátul.

Fekete gyémántok.

Magyarország költő-irálya: Jókai Mór, régen, nagyon régen elnevezte a kőszent — fekete gyémántnak. Elnevezte anélkül, hogy ő maga valami nagy fontosságot tulajdonított volna a bérmanévnek és talán nem is sejtette, hogy lesz idő, amikor a „fekete gyémánt” elnevezése megközelíti a valóságot és találó is lesz.

A szén ára napról-napra rohamosan emelkedik és a tavalyi árhoz képest métermázsánként mintegy három koronával drágább. Ez pedig sok pénz, rengeteg pénz, ha meggondoljuk, hogy a szén drágulása éppen azokat sulytja legerősebben, akik legkevésbé dúsálhatnak anyagi javakban.

Lassan-lassan kivesz a világból minden romantika, minden költészet. Valaha énekelhette a lantos: „Hol a boldogság mostanában?” — és felelhette rá: „Barátságos, meleg szobában!” — Mindennek vége! Jókai szava beteljesedik: szén nincs többé, csak

a „fekete gyémánt”, amitől a szegény embernek fölkapik az álla.

A szalonokban megmarad a kályha és vagyonosabb családok megszerzik maguknak továbbra is a „fekete gyémántokat”; de a szegény munkás embernek, akinek fényezésre nem telik — akinek keresete kenyérre is kevés, szent bizony hiába kíván.

Drágul a szén! És a szegény ember előre didereg, már eleve érzi a zord téli szelet, amelylyel évszázadok óta karöltve jár a nyomoruság.

Mert a téli fagy és a nyomor tejttestvérek.

A román-bolgár konfliktus.

— Távirati tudósítás. —

Szófia, szeptember 17. A legutóbbi napok békés hangulata szűnőben van, a mennyiben az egész bolgár sajtó azt hangoztatja, hogy Románia hamis vádakkal illette Bulgáriát és most már a bolgár kormányon van a sor, hogy elégtételt kérjen. Azt a hirt, hogy a bolgárok Károly román királyt meg akarják gyilkolni, a román kormány azért terjesztette, hogy a

román közvéleményt háborúra ingerelje, pedig a román kormány erre nézve egyetlen bizonyítékot sem tudott fölhozni.

Odessa, szeptember 17. Az itteni román főkonzul a következőleg nyilatkozott a „Novosti” tudósítója előtt:

„Minden perczben várom annak hírét, hogy szófiai ügyvivőnket visszahívták. A helyzet rendkívül komoly és még csak az az egyedüli remény, hogy a hatalmak meg fogják győzni Bulgáriát a mi követeléseink jogoságáról. Romániában az összes pártok és a sajtó egyhangulag követelik a háborút Bulgária ellen.”

Bukarest, szeptember 17. Itteni diplomáciai körökben állítják, hogy a bolgár fejedelem audienciát kért Ferencz József királytól, de Ausztria-Magyarország uralkodója vonakodott Ferdinándot fogadni. Azt beszélik, hogy a bolgár fejedelem azért járt Széll Kálmán miniszterelnöknél, hogy eszközöljön ki audienciát az ő részére.

A király a hadgyakorlaton.

— Távirati tudósítás. —

Bécs, szept. 17. Ő felsége ma reggel Rainer főherceg, György bajor

Leányok.

Irta: Mányiné-Prigl Olga.

Elcsendesedtek a gyerekek. A két kisebbik fia úgy aludt el, a hogy az ostornyélen pereltek, kiki lesült, apró kezében tartotta fél végét és most már álmában hancurozott tovább az angyalokkal, mint mondani szokták. Pedig a milyen vásott gyerek volt a maga nemében Pál és Laczkó, úgy bizonyára csak az ördög fiókok lehettek a cimborák. A szegény kis néjük nem győzött rájuk varni, harisnyát foltozni, a gombjait meg épen oda hagyták mind, cserébe egy kis spárgáért vagy varju tollért. Épp akkor este is, föl nem hagyott volna a rimánkodással Laczkó:

— No, kicsi Magdi, csak most az egyszer hagyd meg nekem...

Egy csupasz galambfiókért könyörgött és olyan szépen nézett néjére a nagy kék szemével, hogy az kicsi hijján majd megengedte, hogy a maga tulajdon vánkósán caináljanak helyet az idétlen, csunya kis állatnak.

— Látod, hogy reszket, tódította Pál, te melletted bizonyosan nem félné. Arra gondolt, hogy olyankor, mikor nagyon dörög

az ég, meg villámlik, ők is oda szoktak bujni néjük mellé.

Kivülről kétszer is bekopogtatott hozzájuk Margit, a vendégük:

— Ugyan Magdi, gyere már ki, oly remek este van...

— Mindjárt édes, kiáltott vissza a leány s ő maga is lázasan segített vetköztetni a gyerekeket, miután valami szerencsés véletlen, egy törött ostornyéllal elfelejtette velök a galambfiókat. Játszunk, hintót, lovat, kiabáltak azok új eszméhez kapva s elkezdtek egymás hátán lovagolni. De ám mindenik kocsis akart lenni. A nézeteltérésnek éktelen sírás lett a következménye, míg nem a pajkos kis ördög, mely addig is piszkálta őket, egy óvatlan pillanban rájuk dobta az álom köpenyékét, a mitől aztán elszunyadtak miad a ketten.

— Magdi — hallatszott kívülről újra.

A leány önkénytelen vetett egy pillantást a tükörbe. A haját végigsimogatta s még egyszer körülnézte magát. Akarva megcsendesítette lépéseit, végig ment a folyosón, le egészen a kert végéig, a rózságruppok felé, a honnan felhallatszott a Margit évődő kacagása, olyan szépen tudott nevetni, mintha ezüst csengőket ráztak volna. A harmatos, szép holdvilágos estében nem is hallatszott más, mint az

ezüstös nevetés, meg a férfi halkított bari-ton hangja, a hogy valami bolondságot mesélt annak a mindig jókedvű leánynak.

Magda önkénytelen megállott. Valami különös érzés fogta el, mint hogyha a torkát szoritotta volna valaki. Körül-körül a ne-héz rózsáillat a fejére szállott, hogy szinte megszedült belé. Egy banális hang tértette magához:

— Kisaszony kérem...

A hosszú, vékony leány, a kit csak kedveskedésből szólítottak „kicsi Magdinak”, összeresztent, mintha valami nagyon rosszon érték volna. Pedig csak a kis szolgáló sürgette meg valamiért, talán, hogy rendet csináljon köztök valamely dologban. A miat végigment a folyosón megint, úgy festett fehér ruhájában, mintha egy sugár tévedt volna be a vadszölő indái közül, a holdas éjszakából. Puha lábnyomai zajtalan suhan-tak odább a folyosó kőköcskáján.

Emezek elébe jöttek, Margit és a férfi. Az öreg urat, a Margit édes apját, lent hagyták a kertben, nagy disputában a berki ispánnal.

Világos ruha volt a férfin is, szinte elütött tőle a lesült, napbarnított arca. Vastag karikagyűrűje megcsillant a kezén, hogy végigtörülte homlokát.

Úrakfigyelmébe!

Ruháinkat a legújabb divat szerint a leg-olesőbb szabott Weisz Adolf árak mellett posztókereskedőnél szerezhethük be. Kos-suth-u., Első debreczeni Takarékpénztár-ép.

herczeg és a kíséret társaságában Jaslóból a hadgyakorlatokról visszatért, a pályaudvaron szívélyesen elbucszott Rainer főhercegtől és György bajor herczeg kíséretében tovább ment Schönbrunba. György herczeg délelőtt József Ágost főhercegnek és nejének látogatására több napra Kis-Tapolcsányba utazott.

Jasló, szept. 17. A bucsuzásra a pályaudvaron megjelent Pininski gróf helytartó, a hivatalnoki karral, Beck béró tábornok a tábornoki karral, valamint az összes küldöttségek, a melyek ő felségét megérkezésénél fogadták. Az udvari főhadiszállástól a pályaudvarig óriási közönség foglalt állást, mely viharos ovációkban részeseitette ő felségét, ő felsége kezét nyújtott a helytartónak és hosszasan beszélgetett vele, miközben ő felsége legfelsőbb megaláztatását jelezte ki itteni tartózkodása fölött és kijelentette, hogy minden szép és példás rendben volt.

Megdicsérte a király a politikai ható ágak működését is és később ismételte elismerését és köszönetét a jaslói és krosnói kerületi kapitányok előtt. Ezután egy kis lány hódoló verset mondott és bokkrétát nyújtott át ő felségének, a melyet a király kegyesen fogadott; ezután ő felsége a jaslói és krosnói járási képviselő elnökeihez fordult, később pedig a jaslói polgármesterhez és mindez uraknak kegyesen köszönetet mondott a hadgyakorlatok alatt kifejtett eredményes tevékenységükért.

Miután ő felsége még több tábornokot megszólított és Beck bárótól, valamint a többi katonai főméltóságától kegyeskedéssel elbucszott, még egyszer a polgári és autonóm hatóságok képviselőihez fordult és hangsúlyozta, hogy jaslói tartózkodása

mindig legjobb emlékezetében fog maradni. Ő felsége folytonos viharos ovációk közt délután 5 órakor elutazott.

A kínai bonyodalom.

— Távirati tudósítás. —

London, szeptember 17. A „Times“-nak táviratozzák Pekingből: Habár Peking megszállása névleg közös, az angol tiszték még a nyári palotát sem látogathatják meg engedély nélkül, melyet az orosz főparancsnoktól kell kérniük. Ugyanigy áll a dolog a császárné palotájával is, a hová szintén csak orosz engedéllyel juthatni be. Szóval, tényleg az oroszok az urak Pekingben és úgy is viselkednek ott.

London, szeptember 17. Sir Robert Hart, kínai fővámigazgató, nem fog részt venni a békealkudozásokban, melyeket egyedül Csing herczeg és Li-Hung Csang fognak folytatni.

Páris, szeptember 17. A „Matin“ azt írja, hogy a szerepek Kinában jelenleg teljesen föl vannak cserélve. Most Kina az, mely a hatalmaktól garanciákat kér. Csakis a hatalmak nagy türelmessége az oka annak, hogy Csing herczeg és Li Hung Csang ily merészen bátorzkodnak föllépni.

London, szeptember 17. A Reuter-ügynökség jeleni Pekingből e hó 14-ikéről: Az orosz csapatok fokozatos visszavonása Pekingből megkezdődött. Már öt ezredet rendeltek vissza. Három Mandzsuriába megy, honnét rossz hírek érkeztek. A Pekingben levő oroszok száma 8600 ember. A japán követ a mellett van, hogy a 22.000 főnyi japán csapatokból 15000 embert vonjanak vissza, de akként, hogy ezek tartalékban maradjanak.

Tungesau és H-siang-Hosion közt, a hol angol és amerikai csapatok állanak, kisebb csapattestek ellen különböző támadások történtek, miközben sok boxer elesett.

Peking, szeptember 16. Pekingtől 20 mérföldnyire 60 amerikai lovast 500 boxer megtámadott. A boxerek, a kiket szétverték, 25 halottat vesztek.

Peking, szeptember 16. (Reuter.) Az idegen követek ma értekezletet tartottak, a melyen megállapodtak abban, hogy nincs meghatalmazásuk Csing herczeggel való tárgyalásra. A szövetségesek tábornokai is abban a véleményben vannak, hogy nem tárgyalhatnak vele. Az orosz követséget utasították Peking elhagyására. Sir Robert Hart közölte a tábornokokkal, hogy legyenek készen a legközelebb várható ellenségeskedésre. A kínai csapatok összpontosulnak és fenyegetik az összekötő vonalat. Ő azt hiszi, hogy november hó folyamán újabb összeütközések várhatók. Hír szerint Li-Hung Csang megérkezése előtt nem tesznek kísérletet a tárgyalások megindítására.

POLITIKAI HIREK.

Az osztrák politikai viszonyok. (Eredeti távirat.) Bécsből táviratozzák nekünk: Ma a német pártvezérek előértekezletet tartanak, melyen azt fogják eldönteni, vajjon az öt párt vezéreinek konferenciája ne halasztassék-e a választási campagne utáni időkre.

A bosnyákok ügye. (Eredeti távirat.) Visontai Soma országgyűlési képviselő tudvalevőleg a múlt ülészak utolsó ülésén interpellálta meg a miniszterelnököt a bosznia-hercegov-

— Mikhós, tegye fel a kalapját, megfázik — mondta neki Magda. És a hogy melléje lépett és bizalmasan beleöltötte karját a férj karjába, volt abban egy szelid kihívás: látod, az enyém ő még is! Hosszu, vékony ujjain ott fényelt a gyűrű szintén, párja a másiknak.

Margit végigdült a gyepen, úgy kacagott. Nagy barna haja lecsuszott a nyakára, s a hogy egy hanyag mosdulattal föltüzte ismét, fölemelt karjáról visszahullottak a csipkék s látni engedték remek, gömbölyű könyökét.

A férfi idegesen húzta ki karját a Magdéból:

— Maga, édesem, mindig azt hiszi, hogy a gyerekekkel van dolga...

A másik leányt segítette fel a gyepről s nagy buzgósággal söpörte le ruhájáról a fűszálakat. Magda szintén nevetésre fogta a dolgot, pedig inkább szeretett volna elbujni valahová és sirni, jól kisirni magát. Ha odahajthatta volna a fejét az édes anyja szívére, hogy annak a dobogásából tudhassa meg, igaz-e a sejtélem, mely mint hideg láz lassan-lassan emészteni kezdi a lelkét, a testét: Miklós már csak kötelességből venné el őt, de mást szeretne...

A holdra felleg jött fel, a fák levelei halkán rezegni kezdtek. Az eső is megeredt

később, szítálva lassan. A rózsa-gruppokból még édesebb illat verődött fel, a gyöpnél belől a virágos rundók tikkadt szomjusággal szürcsölték föl a hullidogáló esőcsepkeket.

A két leány egy szobában aludt. Egyszerű, csöndes kis szobába, a hol még horgolt terítők voltak a zöld szövettel áthuzott párnás székekre borítva. A kerek asztalon selyemkötésű könyvek; az ágy fölött berámázva egy megsárgult viaszvirág koszoru, a Magdi édesanyjáié, vele szemközt az aranygyűrűkkel kivarrot házi áldás.

— Lefekszel? — Kérdezte Margit.

Magdának sápadt volt az arcza egy kicsit, talán könny is volt a szemében, azért előfordult, mindha keresne valamit és úgy mondta csendesesen:

— Levelet írok...

— Kár is volna ebben a remek éjszakában aludni, mondta Margit s jókedvű pajkossággal fonta karját a halvány leány dereka köré.

— Sietek édes, felelte az, s lekapcsolta magáról a hízog fehér kezeket.

— Nohát eredj — duzzogott Margit, de aztán megint dalolni kezdett, halkán, pettyogtatva, de — tagadhatatlanul kedvesen.

Magda oda vitte a lámpát a kis asztalára s háttal fordulva Margitnak irni kezdett. Bucsuzott abban a levélben, attól a kis fénylő karika gyűrűtől, a mi eddig azt hitte, mindene volt. Most megtudta állani, hogy egy könnyet se ejtsen rája.

A másik leány az ablakban könyökölt ki és cigarettázott. Csipkés háló kötös volt rajta, puha, termésettől göndör haja lágyan simult halantékaira. A habos fehér ablakfüggöny festői ránczokon vette körül alakját.

Magda őszinte csodálattal nézte egy darabig, s szinte bele is nyugodott a sorába: össze fognak illeni Miklóssal nagyon szépen.

Írt tovább. Margit másik cigarettára gyújtott s közben azzal mulatta magát, hogy a fülemiléket utánozta. Remekül tudott füttyölni. Eleinte csak maga trillázott, hanem aztán valahonnan nagyon messziről felelni kezdtek rá. Előbb csak félve, lassan, majd mindig bátrabban. Margit vissza húzódott, de ugyan abban a pillanathban rémülten sikoltott fel. Az égő cigarettától meggyuladt a fügyöny s égett, lobogott tőle a a könnyű csipke ruha...

...De a levelet azért még is elküldte Magda a vőlegényének.

vinai mohamedánok üldözése dolgában. Mint tudósítónk értesül, Széll Kálmán miniszterelnök a képviselőház legelső ülésének egyikén fogja megadni a választ erre az interpellációra. Az új ülészek elején egyébként több újabb interpelláció is fog történni ez ügyben.

TÁRSAS ÉLETT.

Dal az őszi:

— Levél a szerkesztőhöz. —

Mélyen tisztelt szerkesztő ur,
Bár a napfény még kaczer;
Nemsokára itt az ősz már,
Hervadoz a falevél.
Hol a boldog:ág ilyenkor?
Otthon, kandalló megett;
Hol a forró théát főzi
Szép menyecske s ránk nevet.

Kináról, a boxerekről
Miért irnak oly sokat?
Miért nem az ifjúknak
Adnak jó tanácsokat?
Vezércikkben, tárczacikkben
Mért nem írják: „Jó urak,
Jó az ősz unalma, ködje:
Ifjak házassodjanak!”

Ezt írják, ezt propagálják
S hálás lesz majd sok leány.
Én leszek a leghálásabb,
Mert ha akadna talán
Olyan ur, kit cikke meghat
S keres Hymenlánczokat,
Szerkesztő ur, küldje hozzám,
Vegye el a lányomat!

Kesergő családapa.

VIDÉK.

Ferenczy Emil — döghei (Szabolcs-megye) negybirtokos, volt huszárfőhadnagy és Szabolcs-vármegye tiszteletbeli főügyésze, tegnapelőtt hirtelen meghalt. Az elhunytat nagy kiterjedésű rokonságán kívül özvegye: Bátor Vay Hedvig siratja. Városunkhoz is baráti és rokoni kötelekek fűzték a legszébb férfikorában elhalt gavallérembert, ki alig pár héttel ezelőtt is itt járt fontos gazdasági ügyekben s több ösmerőseinél tett látogatásokat. — Nyugodjék békével.

A nyomor miatt. Egy elsgott szegény ember megható tragédiájáról értesít bennünket margittai tudósítónk. Szilágyi Ferencz odavaló munkás öregségére csaknem elvesztette szeme világát, úgy, hogy nem tudott többé dolgozni, hogy megkeresse a maga és felesége számára a kenyeret. A 76 éves öreg ember, félvén a télen bekövetkehető nyomortól, mivel koldulni restelt, tegnap d. e., míg felesége a kertben volt, a szobában levő mestergerendára felakasztotta magát. Mire észrevették, már meghalt.

Öngyilkos posta-főtiszt. Alberthy Béla kas-ai posta-főtiszt, az építési osztály vezetője, szombaton reggel agyonlőtte magát. 52 éves, családos ember volt. Öngyilkossága okát nem tudják.

Bankóhamisítók a vidéken. A Takács Zoltán bankóhamisítási ügyével egy időben

Erdélyben is tüntek fel hamisított bankók. Több helyen házkutatást tartott a csendőrség, de eredmény nélkül. Tegnap végül a szászvárosi postán Rosengarten Ármin algyogyi korcsmáros hamis tizest akart földadni. Rosengartent, a ki hamisításért már büntetve volt, elfogták. A nyomozás folyik.

Halálos vigyázatlanság. Füzér községben Király Ferencz erdőkerülő három hónapos gyermekével játszadozva, elővette a töltött fegyvert. A gyermek a puská felé kapott s a csövet a szájához rántotta. A fegyver ebben a pillanatban elcsattant s a szerencsétlen kicsikének széttepte a fejét.

Gyilkosság a tanyán.

— Saját tudósítónktól. —

Szörnyű gyilkosság történt e hó 12-én a déli órákban Protity Gyuláné nagykikindai lakosnő tanyáján. Almazsán Vazul tanyás haragban élt fiával, Vikentiával. A fiu aznap megjelent apjánál, de az öreg, rosszat sejtve, elmenekült a tanyáról. A fiu sokáig várakozott rá; már menni készült, a mikor édesapjával, Poma Andria és Muresán Veta szomszéd tanyásokkal találkozott, kik fölfegyverkezve jöttek.

Az öreg Almazsán kezében kés volt, Poma vállán ásó, Muresán Veta fejszét vitt. Most kérdezte meg az öreg Almazsánfiától, hogy mit akar, mire a fiu az öreget minden szó nélkül üstökénél fogta és földre teperte. Erre a másik kettő megrohanta a fiut, de az erős, izmos fiatal ember egy pillanat alatt kicsavarta Poma kezéből az ásót és oly csapást mért azzal fejére, hogy eszméletlenül rogyott össze, vérrel áztatva a föld porát.

A vérszemet kapott fiu ezután ismét édesatyjának rentott és az ásóval rémes csapásokat mért a fejére és altestőre. Mikor látta, hogy atyja nem mozdul, elverte az asszonyt és végül még egyszer oly csapást mért Poma Andriára, hogy ez rögtön kiadta lelkét.

Az öreg Almazsánt a helybeli közkórházba szállították, Muresán Veta asszonyt a tanyán vették ápolás alá. Protityné, mikor a tanyára ment, halálra rémülve látta a szörnyű öldöklést s nyomban följelentést tett a rendőrségnek. Almazsán Vikentiát elfogták és vizsgálati fogságba helyezték. — Almazsán fiatal 27 éve daczára már rablás miatt 5 évig fegyházban ült.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A debreczeni táblai elnök körutja. Bernáth Elemér, a debreczeni kir. tábla elnöke most tartja hivatalos körutját és tegnap a máramarosmegyei Rakóra érkezett. Vele volt Pongrácz Jenő debreczeni főügyész is. A pályaháznál Geréb járásbíró üdvözölte az elnököt. Délben tiszteletére nagy ebéd volt. Délután a járásbírótság ügykezelését vizsgálta meg az elnök és megelégedésének adott kifejezést. A táblai elnök este tovább utazott Máramaros-Szigetre.

Esküdtszéki tárgyalás.

Debreczen, szept. 18.

A debreczeni esküdtszék tegnap ült össze, hogy egy fiatal, Bódi Ferencz nevű egyeki suhancz ügyében itélkezzék, a ki Nagy Ferencz nevű barátját egy bicskával úgy megszurta, hogy az pár perc mulva halva rogyott össze.

A törvényszék elnöki tisztét Szeőke István dr. teljesítette. Szavazó bírák voltak Kolbenhayer Kálmán és Tatay Ferencz.

Az esküdtszék a következőleg alakult meg: Vass Károly, Ungvári Andor, Tóth Kálmán, idősb Csóka Sámuel, Rigó Alfonz, Áron Jenő, dr. Balkányi Miklós, Biró Pál, Gaszner Géza, ifj. Bosznay Károly, Darvas Izidor, Tóth Ferencz, Kovács Gyula és Matyasovszky Andor.

Az esküdtszék megalakulása után a vádlottat hallgatták ki. Fiatal, gyerekes képű legény, a ki még alig került ki az iskolából. Tagadja, hogy szándékosan szurta volna meg Nagy Ferenczet. Azt állítja, hogy védekezés közben történt az egész szerencsétlenség.

Ezután a tanuk kihallgatására került a sor, miközben elnök öt percnyi szünetet adott, mely alatt idb. Csóka Sámuel esküdt annyira rosszul lett, hogy esküdti tisztét nem tudta tovább teljesíteni s helyette Kovács Gyula póttag hivatott be.

A tanu kihallgatások után délután a vád és védbeszédekre került a sor. Az ügyész halált okozó súlyos testi sértésért kért büntetést a vádlottra, dr. Balázs védő pedig azt igyekezett bizonyítani, hogy Bódi önvédelemből szurta meg társát.

Elnök a tárgyalás folytatását ma d. u. három órára tűzte ki.

SZÍNHÁZ.

Színházbizottsági ülés. Debreczen város színházbizottsága, a szombatáról elháríthatlan akadályok miatt elmaradt színházbizottsági ülést, csütörtökön délután három órakor a város háza nagytanácstermében fogja megtartani. A bizottsági ülésen Komjáthy János szinigazgató bejelentéseit tárgyalják.

Festészeti tanfolyam. Gyöngyössy Viktor, a debreczeni színház műszaki vezetője, a kitünő színházi festő ingyenes festészeti tanfolyamot nyit. A tanfolyam — értesülésünk szerint — a jövő hónapban nyílik meg.

Adatik tudtára . . .

Tiszta bort a pohárba!

Debreczen, szept. 18.

Atyánkfiai, bortermelő debreczeni homoki gazdák, egy kis szüretelőtti rendeleti tanácsot küldött Debreczen városához, tihozzátok szolván — a földművelésügyi miniszter.

Komoly intelligenciával tanácsolja és parancsolja, hogy itt lévén a szüret,

vigyázzunk az új bor becsületére, tisztaságára, hogy kiki magyar tiszta bort töltsön a pohárba. Mert aki oly bünyös, hogy megrontja a szüreti borát akármiféle módon, aki rajta kaptatik, hogy vizet kever a mustba, borba, törkölybe, nagy leszen annak a büntetése.

Ajánljuk a tisztelt szőlősgazda atyáinknak a miniszter jó tanácsát, szigorú parancsát, melynek kihirdetését a polgármesternek tette most kötelességévé. Tegnap jött a rendelet és ma már intézkedett a polgármester, hogy mentől szélesebb körben jelentessék a nyilvánosságnak, hogy mit parancsol, tanácsol a miniszter a szüretelő gazdáknak:

Tiszta legyen a bor, homoki magyarok!

Legyen visszaállítva a magyar bor hamisítatlan becsülete, ne piszkolja azt be a víz, mert a víz ellensége a bornak, nem valók ketten együvé. Aki pedig nem vigyáz a szüretelésen a bor becsületére, oszt vízzel szentsegteleníti, avagy más anyaggal kezeli mesterségesen: nehéz sora lesz annak a törvénynyel.

Igy vagyon írva, olvassa kiki:

A miniszter meghagyja a polgármesternek, hogy a bortörvény értelmében figyelmeztesse szigorúan a bortermelőket, hogy a mustba, vagy a borba, ugyisintén a már kész kiejert törkölybe vizet keverni, bármily csekély mennyiségben is, feltétlenül tilos még akkor is, ha azt a vevő maga kívánná, továbbá tilos a természetes bornak a törkölyborral, vagy gyümölcsborral való összekeverése (összeházasítás) is.

A víz használata csak a törkölybor készítésénél van megengedve, de ott is csak végrehajtási rendeletben körülírt megszorítással.

Aki ily tiltott módon készít, vagy kezelt bort forgalomba hoz, vagy elad, a törvény értelmében 600 koronáig terjedő pénzbüntetéssel sújtatik.

Aki pedig a bort maga vizezi, vagy más tiltott anyagokkal kezeli, vagy a természetes bort törkölyborral vagy gyümölcsborral összekeveri, az mint mesterséges bor készítője, szintén 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel és ezenfelül még 2 hónapig terjedhető elzárással is büntetettik.

Ráadásul pedig a tiltott módon kezelt borok még el is koboztatnak tőle.

Igy mondja szigorúan a miniszteri leirat.

UJDONSÁGOK.

➡ Mindazon új előfizetőknek, akik lapunkra már most legalább egy negyedévre előfizetnek, október elsejéig ingyen küldjük a Debreczeni Ujságot. ➡

* Személyi hírek. Stancsai Miklós, Selmeicz Béla sz. kir. bányaváros főjegyzője tegnap városunkban időzött és látogatást

tett Komlóssy Arthur polgármesterhelyettesnél. — Hajdu Gyula tanácsnok szabadságidejét megszakítva Török Gábor erdőmesterrel kaszáló kiméréseket eszközölnek.

* Id Csóka Sámuel meghalt.

A késő éjjeli órákban értesülünk arról a mélyen megrendítő esetről, hogy id. Csóka Sámuel, polgármesteri titkárunk édes atyja, a debreczeni társadalmi élet egyik köztisztelőben álló tagja meghalt. Váratlanul, gyorsan következett be halála. Tegnap délelőtt még semmi baja sem volt. A törvényszéki tárgyaláson, hol mint esküdt szerepelt, lett rosszul hirtelen. Szerető hitvese, családja tagjai aggodással vették körül betegágyát, mert már délután eszméletén kívül volt. Éjjel tizenegy óra után pedig csendesen örökálmra hunyta szemeit. Élete delén 55 éves korában halt meg. Pár nap előtt, szeptember 15-én volt harminczegy éves házasa. Id. Csóka Sámuel halála, amely gyászba borítja a Csóka, Horváth, Szöllőssy, Budaházy, Szendy és Molcsány családokat, bizonyára városzerte méltó részvétet fog kelteni.

* Simonffy Imre kir. tan. polgármester tegnapelőtt este Budapestről hazaérkezett, — a tegnap reggeli vonattal azonban ismét elutazott Madára — id. Bay Ferenc ottani nagybirtokos látogatására s szabadságidejének hátralevő részét ott tölti el.

* A sertésrakodó ügye. Faragó Lipót, a földmivelésügyi minisztérium osztálytanácsosa, az országos kulturmérnöki hivatal főnöke, tegnap délután városunkba érkezett, hogy a sertés-kivíteli szövetkezet és a sertésrakodó ügyében személyes tapasztalatokat szerezzon. A vasutnál Ács Géza főmérnök, Vinnay Géza kulturfőmérnök és Leidl Emil állami állatorvos urak várakoznak reá, kikkel azonnal kocsira ülven, a helyszínére mentek szemlét tartani.

* Debreczen és Nagyvárad. Nagyvárad községi pótdókját — a jövő 1901. évre 17%-kal kénytelen emelni. Ezzel a szomszéd város közköltője 54%-ra emelkedett. Ha meggondoljuk nem is olyan sok, mert hiszen Nagyvárad koldusvárosnak van kiáltva Debreczen mellett s ime a nagy vagyonu és dúsjövedelmű Debreczen is már 30—40% közt jár pótdókjával.

* Főbe ütött napszámos. A vasársap csendjét tegnapelőtt véres eset zavarta meg a Csicsogó téren. Szalkai Mihály napszámos ember az áldozat, aki Szikszay Ferencz és Jeles György társaival az új korcsmában iszogatta el könnyelműen, amit egész héten keservesen keresett. Mikor már jól felöntött a garatra, úgy, hogy már magáról is alig tudott, kitámolygott a korcsmából. Amint kilépett, valaki egy löcscsel főbe ütötte. Csak egyet ütött a fejére, de az hatalmas ütés volt. Beszakadt a szerencsétlen ember feje és vér öntötte el az arcát, mellét

s a földet is, ahol eszméletlenül terült el. Szalkait beszállították a közkórházba, ahol ápolás alá vették. Tegnap aztán visszanyerte az eszméletét s kihallgatták. Arról, hogy ki üthette fejbe, nem tudott felvilágosítást adni. Még csak szóváltása sem volt senkivel. Azt hiszi a szegény ember, hogy másnak szánták azt az ütést, amely miatt most ő fogja hosszú ideig megfeküdni az ágyat.

* A „Debreczeni Tornaegylet”-ben a nyári szünet után újra megindult az élet. A régi tagok mellett a fiatalok száma is nő. A hétfőn szerdán és szombaton d. u. 6—8 óráig tartó gyakorló órákat mind többen látogatják. Egyelőre még csak a szabadtéri gyakorlatok, a játék és a tornázás folyik, de a vivásról is történik majd gondoskodás. Új tagok jelentkezhetnek a gyakorló órákon bármikor az egylet művezetőjénél vagy titkárnál. Tagsági díj évi 10 korona, mely félévénként fizetendő; az első fele a belépésnél. A vivásért járó díjat később határozza meg a választmány.

* Nagy szerencsétlenség. Tegnap délelőtt nagy szerencsétlenség történt a csicsogó-tér közelében. Egy csomó ember és asszony sebesült meg súlyosan. *Ki a kezét, ki a lábát, ki az oldalbordáját törte be s most a közkórházban fekszenek nagy fájdalmak között. Egy bepálinkázott kocsis gondatlansága miatt lettek nyomorékká. Huszan jöttek ugyanis egy szekéren. Hadházi igyekeztek Debreczenbe, ahol ugyanis egy jómódu polgár tengeritőrésre fogadta fel őket. Mikor a városhoz már közel voltak, egy fordulónál a kocsis olyan hirtelen fordította a különben is vadul száguldó lovakat, hogy a kocsi felborult s mind a huszan halomra hullottak. A kocsis csak akkor rémült el, mikor az asszonyokat és férfiakat jajveszékeln hallotta. Az egyik jobban jajgatott, mint a másik. Ez a kezét nem bírta felemelni, a másik a lábára nem birt állani. Megérültek mincianyian. Deák Mihálynak a lába tört el, Nagy Gábornak a keze, Sebestyén Andrásnak a válperece és így tovább mindegyik szenvedett sérülést. A legtöbben sajnos, olyan súlyosan sérültek meg, hogy egész életükön nyomorékok maradnak. A szerencsétlenül járt embereket beszállították a közkórházba, ahol ugyancsak nehéz dolguk akad az orvosoknak, míg a sérüléseket bevarrták, bekötötték. Most mindannyian ott fekszenek s némelyike bizony csak hosszabb idő után hagyhatja el a közkórházat.*

* Ifjusági választások. A debreczeni kereskedelmi akadémia felső kereskedelmi iskolájának tornaköri alakuló közgyűlése tegnap folyt le, melyet Gedeon Béla vezetőtanár hatásos beszéddel nyitott meg. — Az alapszabályok felolvasása után a választást tartották meg a következő eredménnyel: Elnök: Beke Jenő. Titkár: Horog János. Főpénztárnok: Rosinger János. Jégmester:

Lőrincz Jenő. **Oszt. pártárakok:** Ganofszy Lajos és Nagy János. **Számvizsgálók:** Csapó László, Katz Adolf, Sárközy Andor. **Elő-tornászok:** Schvarcz Vincze, Hering János, Schakter Ignác.

* Öngyilkossági kísérlet. A Nyil-utcán tegnap öngyilkossági kísérletet követett el egy fiatal leány a 128. számú házban. Mint cseléd szolgált ott s elég megbízhatóan viselte magát. Az utóbbi időben azonban megszólalt a Zsófi leány szíve, szerelmes lett. Kedvesének aztán olyan ajándékokkal kedveskedett, amikhez bűnös uton jutott. Tegnap észrevette a gazdája, hogy szivarjaiból csipett el hat darabot. Mójában sem volt még odaadni a kedvesének, már is kiderült a dolog s Zsófi leány erre annyira megszegyelte magát, hogy kötéllel akart véget vetni az életének. Felment a padlásra és ott felakasztotta magát. — Távolléte csakhamar feltűnt a házbelieknek, akik egy cigányfiut küldtek a keresésére. A fiu előbb a háznál, még pedig a padláson nézett körül s ott találta a leányt. Kötélen csüngött s haláltusáját vivta. Mindjárt levágták s be szállították a kórházba. Ott aztán megtették az élesztési kísérleteket. Délutánig a leány nem nyerte vissza eszméletét; a lelki ismeretesen és szakadatlanul folytatott élesztési kísérletekre azonban estefelé már életjelet adott magáról. Az orvosok most már erősen biznak benne, hogy megmentik az életnek.

* Összeesett az utcán. Penczés Fülöp b.ujvárosi lakos tegnap hirtelen összeesett az utcán. A kórházba szállították.

* Eljegyzési ünnepély lopott pénzen. Gutti Eszter, mint cseléd szolgált ugyan a Hatvan utcán, de már közelállott ahhoz, hogy a maga asszonya legyen. Ehhez a boldogsághoz megvolt a csinos vőlegényjelölt, akivel szépen ki is tüzték az eljegyzés napját. Gutti Eszter azonban igen nagyralátó menyasszony jelölt és nem volt kedve az amolyan „szűk családi körben“ tartandó eljegyzéshez. Ahhoz pedig, hogy a vágya teljesüljön pénz kell. Nem sokat gondolkozott, vett onnan, ahol volt, a gazdájától. Nagy igényeihez mérten hat darab tiz forintot lopott el Lakatos Józseftől. Akkor aztán oda hagyta a konyhadézsát s elment bevásárolni. Vett selyem ruhát, selyem harsányt, aranyjeggyűrűt magának is, a vőlegényének is. Meghívta minden ismerősét, volt étel ital; ehettek pukkadásig, ihattak rogyásig. A jól sikerült eljegyzési ünnepély után, amelynek csakugyan a hajnali órák vetettek véget, menyasszony és vőlegény nyakára hágtak még egy pár forintnak s nászutra indultak. Csak az volt a baj, hogy a fényes eljegyzési ünnepély szemet szurt Dobos József rendőrbiztosnak s kezdett melegen érdek-

lődni a boldog jegyespár jövedelmi forrása felől, míg csak ki nem kutatta, hogy a menyasszony enyves kézzel szerezte be a költségekhez szükséges összeget. Dobos József rendőrbiztos aztán megakadályozta — a nászutat s úgy kinyomozta a leány bűnösségét igazoló összes adatokat, hogy végre a menyasszony is beismerett mindent. Így esett meg aztán, hogy Gutti Eszter a zajos eljegyzési ünnepély után a királyi ügyészség fogházába kísérték pihenőre.

* Tragédia a piacon. Tegnap este a főtéren, a Bika előtt bérkocsi-karamból volt. A 20. számú bérkocsi vendégeket szállított haza. Szembe jött vele a 29. sz. bérkocsi s a József kir. herceg-utca elején — melyeknek a vigyázatlanságából, nem tudni — a két kocsi egymásnak ment. A 29. sz. kocsinak rudja a 20. sz. kocsi lovának szügyébe furódott s a ló nyomban összeesett s pár pillanat alatt kiadta a paráját. A kárvalott bérkocsi a rendőrség elé vitte az ügyet.

* Az izraeliták figyelmébe. Izraelita polgárok figyelmét felhívjuk, a debreczeni izr. hitközség mai lapunkban közölt hirdményére.

* Értesitem a tisztelt megrendelőmet, hogy férjem elhalálása folytán az esztergályos műhelyt továbbra is fentartom. Kérem becses megrendelésükkel továbbra is szerencsétleni. Özv. Balogh Józsefné Hatvan-utca 6. sz.

* Egy színházi bérlő, aki „C“ bérletben családi páholyt bir, ezt a páholyt hajlandó elcserélni egy közép, vagy világos földszinti páholyért. Czim a kiadóhivatalban.

* Elveszett. A Péterfia-utcától a főpiacon menve a kenyérpiacon elveszett egy arany karperec arcképes zsuzsuval. A szives megtaláló jutalomban részesül, ha a Péterfia 30 sz. alá viszi.

TÁVIRATOK.

Megölte a férjét.

Kassa, szeptember 17. Érsek Lajos orlói földbirtokost megölte a felesége. A gyilkos asszonyt letartóztatták.

Kinai zavarok.

London, szeptember 17. Pekingből jelentik e hó 8 áról, hogy azt a kínai katonát, aki Keller német nagykövetet meggyilkolta, ma statarialis uton agyonlőtték.

London, szeptember 17. Sanghából jelentik, hogy Li-Hung-Csang közölte az orosz meghatalmazottal miszerint a császárnak a hatalomba való visszahelyezésére és Pekingbe, mint a birodalmi székhelyre való visszatérése — mint azt a hatalmak kívánják — lehetséges és könnyen keresztülvihető, azonban a Tuan és Kang herczegek megbüntetéséért már nem kezeskedhetik.

Peking, szeptember 17: Az orosz csapatok rendeletet kaptak, hogy a

telelésre tett előkészületeket szüntessék be.

Berlin, szeptember 17. Liangot a németek elhamvasztották. 500 boxert megölték.

Öngyilkos szobrász.

Budapest, szeptember 17. Köllő Miklós, a kiváló szobrász ma agyonlőtte magát. A mélyen megrázó eset általános részvétet keltett a művész családjára iránt.

Pisztolypárbaj.

Budapest, szeptember 17. Gróf Csáky György és Justh Béla, az országos kaszinó tagjai ma délbe valami összeszólközésből kifolyólag pisztolypárbajt vívtak a Ferencz József laktanya lovagló csarnokában. A párbaj, melyben a felek kétszer váltottak golyót, sebesülés nélkül folyt le. Az első lövésnél a gróf Csáky golyója a Justh Béla térde mellett furódott a falba, míg az utóbbinak pisztolya csütörtököt mondott. A második golyóváltásnál Justh Béla az ellenfele nyaka mellett lőtt el, viszont ennek golyója a Justh Béla lábai előtt csapódott a csertalajba.

A miskolci kongresszus.

Miskolcz, szeptember 17. A kereskedők országos kongresszusa ma folytatta tanácskozásait, melyen több érdekes indítvány tétetett. Így Szabó Endre szükségesnek tartaná a minisztert felkérni a czélből, hogy a fogyasztási szövetkezek adókedvezményben ne részesülhessenek. Szentpály István indítványozta, hogy a kereskedőkre összedó vettessék ki. Gelléri Mór az iparpártolás akcióját ajánlotta a kongresszus figyelmébe. Schreyer Jakab pedig a polgári törvénykönyv reformját ohajtotta megsürgetni.

Krüger menekülése.

Fokváros, szeptember 17. Az „Argus“ jelenti, hogy Krüger a laurenc-marquezi pályaudvaron megtekintette az ő szobrát, mely nemrégiben érkezett oda Európából, hogy Pretóriába szállíttassék és ott a parlament előtt fölállíttassék. A szobor, melyet a megváltozott események következtében nem lehetett Pretóriába vinni, most egyes darabokban elcsomagolva hever a Delagoa-öböl vasuti állomásán.

London, szeptember 17. Fokvárosból jelentik, hogy a portugal területre menekült Krüger a Roberts lord proklamációját érvénytelennek nyilvánította azoa indoklással, hogy a két köztársaság nincs meghódítva s a bur nép nem is fog az angoloknak meghódolni soha sem, mivel az európai nagyhatalmak a két köztársaság függetlenségét annak idején elismerték.

Hétfő, szeptember 17. A németalföldi kormány elhatározta, miszerint Krügernek hadihajót fog rendelkezésére bocsátani, mely őt Hollandiába hozza.

György görög herceg utazása.

Budapest, szept. 17. Athénból táviratozzák, hogy György herceg, Kréta kormányzója, legközelebb körutra indul és meg fogja látogatni a római, londoni és pétervári udvarokat. A herceg, a ki Párisba is ellátogat, hír szerint, el fogja jegyezni a walesi herceg egyik leányát.

A sah és a budapesti rendőrség.

Budapest, szept. 17. Néhány nap mulva Budapesten lesz a perzsák mindenható uralkodója. Mint a királyunk vendége jön fényes kíséretével és Hungária nagy szállodában fog lakni. A budapesti államrendőrség a sah személyének biztonságára óvatosan örökös s a napokban a szálló összes cselédségeinek könyveit szigorú vizsgálatnak vetette alá. Híre járt ugyanis, hogy a szállóban nemrégiben egy anarkista szegődött el szolgának, de a rendőri vizsgálat a hír alaptalanságát derítette ki.

Amnestia Szerbiában.

Budapest, szeptember 17. Belgrádból jelelik, hogy Sándor király közelebb mindszoknak meg fog kegyelmezni, k k mint a Milán elleni merénylet részesei törvényesen elítéltek.

Albert herceg tragikus halála.

Drezda, szept. 17. Albert szász herceg, a ki tegnap Pilnitzben résztvett a családi ebéden, este 8 órakor a Nossen melletti Wolkauban levő szállására tért vissza, miközben a lovak elragadták a kocsit. A herceg oly szerencsétlenül esett ki a kocsiból, hogy tíz perczel később éjjel 12 órakor meghalt. Matild hercegnő ma reggel Kemnitzbe utazott, honnét György herceg főudvarmesterével a szerencsétlenség színhelyére ment. A holttestet Drezdába szállítják.

Az egyetemi választások következménye.

Budapest, szeptember 17. Brázovay Kálmán, az egyetemi választásokból győztesként kikerült nemzetipárti vezér, ki a fővárosi tőzsde tanácsnál hivatalnoki minőségben működik, ma a következő levelet kapta a tőzsde tanács főtítkárától: „Tekintettel arra, hogy az Ön szereplése lehetetlenné teszi a nálunk eloglalt hivatalának pontos betöltését. értesitem önt, hogy szeptember 30 ával állásától Önt felmentem. Félegyházi, főtítkárá.”

Véres támadás.

Budapest, szept. 17. Ambrus Károly csendőr ma éjjel a dunaparti teherpályaudvar környékén két gyanus alakot vett észre, a kik az ő láttára hirtelen futásnak

eredtek. A rendőr üldözőbe vette őket s az egyiket a Bakáts téren sikerült is elfognia. Az ismeretlen hirtelen kést rántott elő s mig a dulakodás volt, a másik gyanus alak is előkerült s már most mind a ketten a rendőrnek estek, a kit karján többször megsebeztek. Végre is Ambrus kénytelen volt elbocsájtani a támadókat, a kik azután futásban kerestek menedéket. A rendőr kiáltásaira a Tompa utca és Ferencz-körut sarkán eléjük állt Tóth István sződi születésű 46 éves bérkocsis, de vesztére, mert a két veszedelmes ember neki esett és összeszurkálta. Az egyiknek kése a lapoczká tájkán furódott a lábába úgy, hogy eszméletlenül terült el. A tettesek azután az éjjel sötétjében elmenekültek. A sebesült kocsist a Rókus-kórházba vitték, a rendőrség pedig a vakmerő csavargókat nyomozza.

Nagy szerencsétlenség a Dunán.

Budapest, szept. 17. Duna Földváról táviratozzák, hogy a tegnapelőtt este a Dunába esett egyházi munkások egy embernek kivételével megkerültek. A megmenekültek partra usztak és a késő este sötétjében elszéledtek. Így azután az a hit támadt, hogy tízen fultak bele a Dunába. A duna-földvári járásbírótság ebben az ügyben szigorú vizsgálatot indított és ma a hajóvontatásnál dolgozó összes munkásokat kihallgatta.

Az osztálysorsjegyek huzása.

Budapest, szept. 17. Az osztálysorsjáték mai huzásánál a következő nyereményeket sorsolták ki:

20.000 koronát nyert:	78467.
10.000 koronát nyertek:	1716 46920.
5000 koronát nyertek:	42523 71776.
2000 koronát nyertek:	1108 7414
7929	10349 15388 16293 29555 37751
45854	54911 75036 75676 75889 91970
82731	91088 97164.
1000 koronát nyertek:	852 4797
6278	6486 6547 10951 10326 10697 10943
11482	15197 16986 17432 21607 26262
27314	27832 28383 31069 38726 41325
41915	43273 44082 44106 45485 47321
49666	51105 51051 51754 57354 62402
65261	67577 72410 73056 73471 75302
75720	76110 78246 82239 83210 83486
86569	86908 86915 89022 95880 96540
96740	97016 98143.
500 koronát nyertek:	691 2722 3227
4638	4767 4907 4911 5042 10635 11366
11860	21170 25126 28439 30214 31390
34588	38172 42335 46142 49033 51157
51432	52206 52570 53505 56121 56487
64520	65148 65634 66795 67915 68488
68651	69482 70184 72264 72338 73082
75862	77171 78057 78363 78628 78915
78916	79511 81133 84735 86299 86774
90831	91006 91074 93190 93933 96081
97458	97755 98147 99390 99588.

A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

Légszeszmérgezés.

Budapest, szept. 17. Lipscher Antal cukrász és felesége a saját vigyázatlanságuknak lettek majdnem áldozatai az éjszaka. József-körut 15. szám alatt lévő üzlethelyiségükben háltak és este a légszesz csövének csapját nyitva felejtették. Reggelre eszméletlenül állapotban találták őket. — Lipscheréket most a Rókus-kórházban ápolják.

Budapesti tőzsde.

Szept. 17. Buza októberre 7.48. Buza áprilisre 7.91. Rozs októberre 6.95. Zab októberre 5.19. Tengeri szept. 6.40.

Asszonyok harca.

— Saját tudósítónktól. —

Régi haragosok voltak Pap Józsefné és Szalai Mária szőregi lakosok. Az előbbinek volt is oka a haragra, mert Szalai Mária elcsábította a férjét tőle s a hűtlenül elhagyott asszony csak az alkalmat kereste, hogy családi boldogságának megrontóján bosszút állhasson. Az idén mind a két nő dinnyeáruulással foglalkozott, még pedig az ujszegedi hidnál. Mind a kettő a legjobb forgalmi pontot kereste, így aztán egymás mellé került a két régi haragos.

Sokáig méregették egymást szemmel mig végre megeredt a nyelvük is. Pár napig tartott köztük a szóharca, mig végre e hó 15-én este tettelegességre került a dolgot. Összekapott a két nő s először egymás haját és ruháját tépték le, mikor pedig így sem tudtak egymáson diadalmaskodni, a lékelő késeket kapták fel s azokkal aztán oly alaposan összeszurkálták egymást, hogy a sérülések következtében Szalai Mária a vérengzés után egy fél órára, Pap Józsefné pedig tegnap reggelre meghalt.

A verekedésnek sok nézője volt, de csak akkor lépett közbe néhány ember, a mikor a verekedők vére pirosra festette az ut porát. Pap Józsefné iránt általános a részvét, mert négy apró gyermeket hagyott hátra.

CSARNOK.

A várrom tündére.

— Regény. —

Írta: THAN GYULA.

(Folytatás.)

A lelkesült tömeget azután a bíró vezette be a várrom udvarára. Nagy zajjal haladtak be.

Mikor a tömeg a várrom falai közt eltűnt, Bártai Elemér fellélegzett. Attól tartott észreveszik s bosszút állanak rajta. Ámde azokat sokkal jobban foglalkoztatja az örömhír, semhogy bosszúra gondoljanak. És amint újra biztonságban érezte magát, diadalmasan kiáltotta fel:

— Inkább hittek önök uraim ezeknek, mint nekem. Nos hát emlékezzenek vissza a szavaimra. Rövidesen meggyőződnek róla, hogy nekem volt igazságom. Mődjük volt önöknek, hogy Rimay Andort megmentsem a kínálkozó veszedelemtől; elszalasztották. A hibás nem én vagyok. Számoljanak önök érte az Andor édes spjének.

Azután anélkül, hogy választ várt volna szavaira, sietve ott hagyta uri társaságát. Új tervvel foglalkozott, az adott neki reményt s nyugtatta meg annyira-mennyire mostani keserű csalódásában.

— És mi, mit tegyünk most mi? — kérdezte az uri társaság egyik tagja.

— Leghelyesebb volna, ha a tömeg után mi is bemennénk a várromba, — felelte a másik.

— Igen, igen, — kaptak a kijelen-

tésen a hölgyek, — legalább nézzük meg ezt a tündérbarlangot.

— Meg azt a leányt, ugy-e hölgyeim, aki elvarázsolta az Andor szívét.

— Igaz, látnunk kell.

A határozatot gyorsan tett követte. Mikor beértek a várrom udvarára, a közságbelieket már a legielkesőbb hangulatban találták. Bábolnay a leánya Irén és Andor már ott voltak a sokaság közt. Élvezték a szeretet legelőgebb megnyilatkozását. Hálálkodással, dicsérettel vették őket körül. Sok időbe került, míg Andor felfedezte az ő utitársaságát.

— Ah uraim, hölgyeim, önök itt. Milyen szép, hogy nem tartottak Bártaival, aki azóta bizonyára újabb fondorlaton töri a fejét. Ime most már el sem kell mondanom. A titkot felfedte a valóság.

— Most már értjük, miért hallgatott ön s lovagiaságát becsülni is tudjuk — válaszolta egy a hölgyek közül.

— Ah, a bókot köszönöm!

— Mi azonban itt maradtunk!

— El sem bocsátásnánk önöket.

— Legalább megismerjük a várrom tündérét, ugy-e bemutatja nekünk?

— Feltétlenül.

— Kíváncsiak vagyunk!

— Csak addig kérek szíves türelmet, míg a község népe betelik a hálálkodással. Lássák önök mennyire szeretik ok egykori urnójüket s milyen hálával vannak tele iránta, örömlüknek pedig alig győznek kifejezést adni.

Hanem az uri társaságnak alaposan igénybe vették a türelmét. Beletelt egy jó óra, míg a tömeg oszladozni kezdett s Andor boldogan törtetett vissza közéjük.

— Hölgyeim és uraim, ha úgy tetszik most már mehetünk. Míg Bábolnayné és a leánya elbucsznak a hálálkodóktól, addig én megmutogatom önöknek a kastély érdekzeit.

A társaság tagjai jó kedvvel követték Andort s gyönyörűséggel hallgatták magya-

rázatát. Nem győztek eléggé csodálkozni azon, hogy milyen hamar megismert ott Andor mindent. Különösen a lovagteremben lélegzetek fel, mikor Andor a szalonba vezette őket.

— Foglaljanak helyet hölgyeim és uraim. Azt hiszem most már nem sokáig késnek a mi szíves házigazdánk.

Eltalálta. Néhány perc múlva Bábolnayné s nyomban utána Irén lépett be. A kölcsönös meglepetéstől egy perczig mindnyájan szótlánul állottak. A tündér szép leányt, Irént csodálta mindenki. A férfiak összesugtak, a nők pedig a szívükben pillanat alatt támadt irigységgel nézték a szép leányt.

A csendet végre is Andor törte meg, aki bemutatta társasága tagjainak a kastély urnójét és leányát.

— Hölgyeim és uraim! Bemutatom önöknek özv. Bábolnay Kálmánnéi és a leányát, Bábolnay Irén kisasszonyt, a menyasszonyomat.

(Folyt. köv.)

NYILTTÉR. *)

A városban elterjedt azonhirrel szemben, mintha én e várost elhagytam és hazámba Némethonba tértem volna, kijelentem, hogy ez valótlan, mivel én továbbra is itt maradok, hogy a német és franczia nyelvekben adott eddigi tanításaimat folytassam. A n. é. közönség eddigi jóindulatát megköszönve, további becses támogatását kérve, maradtam

Tisztelettel:

Özv. Konrad Danielné,
Vigkedvü Mihály-utca 12.

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

A debreczeni izr. hitközség előjáróságától.

Hirdetmény.

A közelgő zsidó ünnepek alkalmából ezennel közhírré tétetik, hogy a Deák Ferencz-utcai templom és a kis új utcai imaház imaszékének bérbeadása 1900. szeptember 16-án kezdődik és naponként d. e. 10—12-ig és d. u. 3—5-ig fog folytatatni.

Bérbeadási helyiségek:

I. A Deák Ferencz-utcai templomi imaszékekre nézve: 16, 17, 18 és 19-én a jegyzői irodában (Kápolnási utca 1. sz.), 20, 21 és 23-án a Deák Ferencz-utcai templom előcsarnokában.

II. A kis-új-utcai imaház imaszékeire nézve az imaház helyiségében (Kis-új-utca, iskola épület) folyó hó 20, 21 és 23-án.

Mindazon imaszék tulajdonosok, kik vételár hátralékkal tartoznak, felhivatnak, hogy az esedékes részleteket Weisz Sándor hitk. pénztáros urnál haladéktalanul fizessék be, annál is inkább, mert ellen esetben az illető imaszékeket a hitközség hivatalból bérbe fogja adni, ugyan ilyen eljárás fog követtetni azokkal szemben is, a kik kölcsönsegélyzői könyvecskére vettek imaszéket és legkésőbb folyó hó 20-adikáig a könyvecskéket Weisz Sándor hitközségi pénztáros urnál nem mutatják be.

Debreczen, 1900. Szeptember hó.

Az előjáróság.

Magyar államvasutak pályasórása.

NAGY ÓRA ÉS ÉKSZERRAKTÁR

Van szeremncsém a n. é. közönség becses tudomására adni, hogy Piacz-utca 12. szám alatt lévő üzletemben tulhalmozott raktárcamban az előrehaladott idény miatt minden e szakmába vágó cikket a következő

legolcsóbb árban árusítom.

Egy fedelű nickl férfi remontoir óra	1.90.
" " " " " "	2.40.
" " " " " "	3.80.
" " aczél " " " "	3.80.
" " ezüst " " " "	5.34.
Két fedelű " " " "	6.80.
" " tula " " " "	6.76.
Ébresztő baby óra	1.70.
" " " közép finom	2.50.
" " " első minőségű	3.15.
Fali irodai bádóg óra japy	3.25.
" " " " " " " " " " " "	3.75.
Egy fed. lü 14 kar. arany férfi remontoir óra.	22.—
" " " " " " " " " " " "	m. I. 24.—
Két f. 14 kar. arany f. rem. ó. 34. és feljebb 500 frtig.	
Két " " " " " " " " " " " "	19.50 és felj. 100
Egy fedelű 14 kar. arany női remontoir óra	11.75.

Ezüst férfi óra láncz 13 próbás	1.—
14 kar. arany női fülbevaló	3.25.
" " " gyermek fülbevaló	1.95.
13 próbás ezüst női " " " "	0.40.
" " " " " " " " " " " "	1.—
" " " " " " " " " " " "	6.50.
14 kar. arany Brochetü	6.50.
13 próbás ezüst és aranyozott Collier láncz	0.85.
" " " " " " " " " " " "	0.45.
Inga órák " " " " " " " " " " " "	6 frttól fölfelé.
Ebédlő órák barok	10
Gyári raktár a 24 órát minden állásában járó és ütő	3 frt 50 kr.
MIKI óráknak	
Óra üvegek	—10.
" mutatók	—10.
" rugók	—45.
" ezüst fülek	—25.
" " koronák	—30.

Vasutasok részére eddig a legjobbnak bizonyult Extra órák gyári raktára. — Ugyiszintén a legfinomabb gyártmányokat nagy választékban, u. m. Schaffhauseni, Glashütte, Omega, Longines, Pateek és még számtalan finom minőségű óráknak

10 évi jótállással.

Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközölk. — S egyszermind van szeerncsém megjegyezni, hogy az összes árúim magy. kir. fémjellel vannak ellátva és így minden félrevezetés ki van zárva. — A 36 év óta fenálló hírneves üzletemben az Óra javításokat a legolcsóbban számítom, — A n. é. közönség támogatását jövőben is kéri kiváló tisztelettel:

Serli Ede utóda
Gasparik Antal mű órás és ékszerkereskedő

Részletfizetésre előnyös feltételek mellett.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Apró hirdetések.

Dija: 10 szögig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 8 fillér.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Egy jókarban levő asztal mérleg megvételre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Egy ügyes 12 — 14 éves fiú irodába, mint küldöncz azonnal felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Egy lokomobil gépkezelő, ki a kovácsmunkát is érti, megfelelő alkalmazást keres. Czim: Szilágyi András Nagyháton.

Eladó kerti ház A téglás-kert II. járás 15-ik számú ház egy nyilas luczernás földjével jutányosan eladó.

A Bécsi biztosító társasághoz nőtlen irodaszolga kerestetik.

Fűszerüzlet berendezéssel Szent-Anna és Battyányi-utca sarkán azonnal kiadó. Értekezhetni: Kupferstetn Mózesnél Uj-Föhértón, Debreczenben Nemes Frigyesnél Szent-Anna-u. 14.

Francia, angol és német nyelv tanítását szerény feltételek mellett vállalja egy gyakorlott nyelvmeester. Czim: Battyányi-u. 3. sz.

Ház Kossuth utcában családi viszonyok folytán jutányosan eladó esetleg bérbe adó. Értekezhetni: Kossuth u. 31 Szvatosnál

Kiadó bojt. A Csapó-utca 4 számú háznál egy bolthelyiség a mellékhelyiségeivel együtt nov. 1-től kiadó. Értekezhetni: a Takaréknál és Hitelintézetnél.

Friss sertés hús zsirnak való és háj naponta kapható: Somogyi Gyulánál hentesnél. Csapó-utca 4. sz.

Gépész-lakatos állást keres uradalomban vagy gézmalomban. Nagy István Honvéd-utca 61.

Gyakorlott instruktor (joghallgató) tanítványokat elvállal. Varga-utca 14

Ujdonság velenői ruhakelmékben nagy választék, igen jutányosan cseszerezhetők Márton Gyula női és férfi divatüzletében, Bika szálloda mellett.

Neubauer János Stenczinger ház Bika szállodájában szemben, ajánlja új javított ruganyos aczéll sodrony ágybetéteit s a meglazultakat át alakítja.

Révész Zsigmond czipő-, kalap és uri divatárú üzletét 1900 november hó 1-től a városi bérházban Mendelovits Lajos dohánytőzsdéje szomszédságába helyezi át. November 1-éig igen jutányosan lehet vásárolni a mostani helyiségben.

Ujság elárusítók azonnal felvétetnek.

Katona keztyük mosása javításával együtt párja 16 fillér (8 kr.) Péterfia-utca 37. szám.

Glazé-keztyük tisztítását jutányosan vállalom. Péterfia-u. 37.

Egy csinos ház bolthelyiséggel és szőlővel a Homokkertben (Fő-ut, II. j. 179. sz.) eladó.

Tajték por a legjobb zsír pecsét tisztító szer kapható Schvartz Dánielnél Bika szálloda alatt.

Eladó ház. A csapó utcai 48 számú ház eladó. Értekezhetni a tulajdonos Nagy Ferencz bankigazgatójánál.

A Rác László vőle (homokkert II-ikjárás 133. sz.) ház kiadó felvilágosítást ad Dr. Tervey Tamás ügyvéd, — József kir. h-u. 5. sz.

Pályázati hirdetmény.

H.-Böszörményben elhalálozás folytán megüresedett városi főjegyzői állásra pályázat nyitattik.

A főjegyző összes javadalma 2000 korona évi fizetés.

Mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, felhivatnak, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 3. vagy 6. § a rendelkezése szerinti képesített igazoló okmányokkal és egyéb bizonyítványokkal felszerelt pályázati kérvényeket folyó hó 30-ik napjáig H.-Böszörmény város polgármesteréhez nyujtsák be.

A megválasztott főjegyző tartozik állását 1900. év november hó első napjáig elfoglalni.

Az elkésett, vagy felszeretlen és nem kellő minősítést igazoló kérvények figyelembe nem vétetnek.

Debreczen 1900. szeptember 13.

Rásó Gyula,
kir. tanácsos alispán.

Legjobb és legolcsóbb czipők bevásárlási forrása

A legelőnyösebb vásárlás eszközölése céljából a tisztelt vevőkönöség érdekében áll czipő szükségletét

TOLNAY DÁNIEL

Debreczen, főter főpostával szemben levő

Férfi-, Női és Gyermek-czipő Nagyáruházából

besszerezni, hol óriási választékban szép formájú szolid elven készített tartós czipők oly meglepő olcsó árban kaphatók, mint a milyen bárhol sem nyujtható.

Legújabb divatu kalapok és nyakkendők, legjobb minőségű férfi ingek, harisnyák és egyéb uri divat cikkek bámulatos olcsó árban.

Legjobb és legolcsóbb czipők bevásárlási forrása.

Debreczen, 1900. Nyomatott a város könyvnyomdájában.

Legdusabban berendezett

BUTOR
GYÁRI RAKTÁR

Piacz-utca 71. szám alatt
(a Corsó épülettel szemben)

Lamberger és Társa

DEBRECZEN.

Ajánlják saját gyártmányu butcraika, a legegyszerűbb kivitelűtől a legfinomabbig, legnagyobb választékban, jutányos ár, pontos, szolid kiszolgálás és 3 évi jótállás mellett.

CZICZÓ LAJOS

czipész. Debreczen Piacz-utca 12. Stenczinger ház

Ajánlja dusan berendezett

Saját készítményü

czipő raktárát. A közelgő őszi időnyre nagy választékban vannak raktáromon férfi, női, gyermek czipők valamint tisztí lovaglő, vadász csizmák, vízhatlan valódi orosz bagaria bérből, különösen figyelmébe ajálok az iparos és munkás uraknak, házilag felügyeletem alatt készített erős, munkás czipőimet, melyeket a legjutányosabb árban felelőség mellett bocsátok a nagy ér. köz. rendelkezésére.

Megrendeléseket a legrövidebb idő alatt, a legújabb divatszerint készítek. Című különlegességemet a nagy ér. köz. figyelmébe ajánlván.

Laradtam tisztelettel fenti

30 kr.

egy kiló finom

csemege szöllő

3-4 kiló bosarakban

Szabó Lajos fiai

czégnél

Debreczen, Tisza palota.

A legjobb izlésnek megfelelő árak

Nagy raktár férfi és női csizmákban.